

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 19. dubna 2013

o nominálních hodnotách, specifikacích, reprodukcí, výměně a stahování eurobankovek

(přepracované znění)

(ECB/2013/10)

(2013/211/EU)

RADA GUVERNÉRŮ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY,

nových eurobankovek tím, že zohlednil specifické vizuální a technické požadavky evropských sdružení uživatelů bankovek.

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 128 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na článek 16 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Oblast působnosti rozhodnutí ECB/2003/4 ze dne 20. března 2003 o nominálních hodnotách, specifikacích, reprodukcí, výměně a stahování eurobankovek⁽¹⁾ je třeba rozšířit tak, aby zahrnovalo budoucí série eurobankovek. Za tímto účelem je v rozhodnutí ECB/2003/4 třeba provést řadu technických změn. Kromě toho je s ohledem na zkušenosti získané při uplatňování a výkladu rozhodnutí ECB/2003/4 nezbytné dále vyjasnit a zlepšit některá pravidla a některé postupy. Za účelem provedení výše uvedených změn a v zájmu jasnosti a transparentnosti by mělo být rozhodnutí ECB/2003/4 přepracováno.

(2) Podle čl. 128 odst. 1 Smlouvy a článku 16 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky má Evropská centrální banka (ECB) výlučné právo povolovat vydávání eurobankovek v Unii. Uvedená ustanovení rovněž stanoví, že tyto bankovky mohou vydávat ECB a národní centrální banky členských států, jejichž měnou je euro (dále jen „národní centrální banky“). Podle článku 10 nařízení Rady (ES) č. 974/98 ze dne 3. května 1998 o zavedení eura⁽²⁾ uvedou ECB a národní centrální banky do oběhu eurobankovky.

(3) Evropský měnový institut (EMI) provedl přípravnou práci pro výrobu a vydávání eurobankovek, a zejména v souvislosti s návrhy eurobankovek usnadnil uživatelům rozznávání a přijímání nominálních hodnot a specifikací

(4) ECB je jako nástupce EMI držitelem autorského práva k návrhům eurobankovek, jímž byl původně EMI. ECB a národní centrální banky jednající jejím jménem mohou uplatňovat toto autorské právo ve vztahu k reprodukcím, jejichž vydávání nebo šíření představuje porušení tohoto autorského práva, mimo jiné například reprodukcím, které mohou nepříznivě ovlivňovat dobrou pověst eurobankovek.

(5) ECB a národní centrální banky čas od času zavedou nové série eurobankovek se zdokonalenými ochrannými prvky, přičemž se využije pokroku v technologii výroby bankovek, k němuž došlo od doby zavedení první série.

(6) Právo ECB a národních centrálních bank vydávat eurobankovky zahrnuje i pravomoc přijímat veškerá právní opatření nezbytná k ochraně integrity eurobankovek jako platebního prostředku. ECB by měla přijmout opatření k dosažení minimální úrovně ochrany ve všech členských státech, jejichž měnou je euro, a zajistit tak, že veřejnost dokáže rozlišit eurobankovky, které vydala ECB nebo národní centrální banky a které nejsou padělanými bankovkami podle čl. 2 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 1338/2001 ze dne 28. června 2001, kterým se stanoví opatření nutná k ochraně eura proti paděláním⁽³⁾ (dále jen „pravé eurobankovky“), od reprodukcí. Je tedy nezbytné stanovit společná pravidla pro povolování reprodukce eurobankovek.

(7) Tímto rozhodnutím není dotčeno použití trestněprávních předpisů, zejména v souvislosti s paděláním.

(8) Reprodukce eurobankovek v elektronické podobě by měly být považovány za přípustné pouze tehdy, přijme-li jejich výrobce vhodná technická opatření, aby zabránil jejich tištění, pokud by veřejnost mohla tyto tištěné reprodukce zaměnit s pravými eurobankovkami.

(1) Úř. věst. L 78, 25.3.2003, s. 16.

(2) Úř. věst. L 139, 11.5.1998, s. 1.

(3) Úř. věst. L 181, 4.7.2001, s. 6.

- (9) Pravomoc přijímat opatření na ochranu integrity pravých eurobankovek jako platebního prostředku zahrnuje pravomoc přijmout jednotná pravidla pro výměnu poškozených pravých eurobankovek národními centrálními bankami. V rámci těchto pravidel jsou stanoveny některé kategorie eurobankovek, které by národní centrální banky měly stáhnout z oběhu, pokud jim budou předloženy k výměně.
- (10) Část původní eurobankovky, která musí být předložena, aby ji bylo možné vyměnit, musí splňovat stanovené minimální rozměry. Tyto rozměry by měly být vyjádřeny jako procentní podíl povrchové plochy původní eurobankovky před poškozením, aby se zabránilo zkreslení rozměrů, například v případech, kdy k poškození eurobankovky došlo zmenšením jejich rozměrů.
- (11) Podle nařízení (ES) č. 1338/2001 mají úvěrové instituce a v rámci své činnosti provádění plateb ostatní poskytovatelé platebních služeb, jakož i jakýkoli jiný hospodářský subjekt, který se podílí na zpracovávání a veřejné distribuci bankovek a mincí, povinnost ujistit se o pravosti eurobankovek a euromincí, které přijímají a hodlají navrátit do oběhu, a dbát na rozpoznávání padělků.
- (12) Vzhledem k tomu, že k poškození pravých eurobankovek ochranným zařízením proti krádeži může dojít v souvislosti s trestným činem nebo pokusem o něj, je třeba zajistit, aby v takových případech mohla bankovky vyměnit pouze osoba, která je obětí tohoto činu nebo pokusu o něj.
- (13) Pro podporu řádné manipulace s ochrannými zařízeními proti krádeži ze strany všech institucí a hospodářských subjektů uvedených v čl. 6 odst. 1 nařízení (ES) č. 1338/2001 je vhodné, aby národní centrální banky účtovaly subjektům, které zacházejí s bankovkami, poplatek jako náhradu za analýzu provedenou v souvislosti s výměnou pravých eurobankovek, které byly poškozeny ochrannými zařízeními proti krádeži.
- (14) Tento poplatek by neměl být účtován, pokud k poškození došlo v důsledku pokusu o loupež nebo krádež či v důsledku dokonané loupeže nebo krádeže; aby se zabránilo bezvýznamným poplatkům, měl by se poplatek účtovat pouze v případech, kdy je k výměně předložen určitý minimální počet poškozených pravých eurobankovek.
- (15) Právě eurobankovky, které byly poškozeny ve velkém počtu v důsledku aktivace ochranných zařízení proti krádeži, by měly být k výměně předloženy v souborech skládajících se z určitého minimálního počtu eurobankovek, požadují-li tak národní centrální banky.
- (16) S cílem podpořit úsilí o zvýšení bezpečnosti peněžního oběhu a zamezit znevýhodnění těch, kteří používají ochranná zařízení proti krádeži, je vhodné, aby institucím a hospodářským subjektům uvedeným v čl. 6 odst. 1 nařízení (ES) č. 1338/2001, které předloží k výměně právě eurobankovky, jež byly náhodně poškozeny ochranným zařízením proti krádeži, byla hodnota těchto bankovek připsána na účet ke dni jejich přijetí obdobně jako v případě běžného uložení hotovosti.
- (17) S cílem podpořit činnost Evropské unie v oblasti předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu je vhodné, aby Eurosystém stanovil pravidla zacházení se žádostmi o výměnu poškozených pravých eurobankovek v hodnotě nejméně 7 500 EUR. Těmito pravidly nejsou dotčeny případné přísnější požadavky na identifikaci a oznamování, které členské státy zavedly v rámci provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu ⁽¹⁾.
- (18) Výhradní právo ECB povolovat vydávání eurobankovek v Unii zahrnuje též pravomoc stahovat eurobankovky z oběhu a stanovit jednotná pravidla, na základě nichž mohou ECB a národní centrální banky stahování eurobankovek z oběhu provádět,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Nominální hodnoty a specifikace

1. Eurobankovky sestávají ze sedmi nominálních hodnot eurobankovek od 5 EUR do 500 EUR, znázorňujících téma „evropské epochy a umělecké slohy“ s těmito základními specifikacemi.

Nominální hodnota (v EUR)	Rozměry (první série)	Rozměry (druhá série)	Převažující barva	Téma
5	120 × 62 mm	120 × 62 mm	šedá	antika
10	127 × 67 mm	127 × 67 mm	červená	románský sloh
20	133 × 72 mm	133 × 72 mm	modrá	gotika
50	140 × 77 mm	140 × 77 mm	oranžová	renesance

⁽¹⁾ Úř. věst. L 309, 25.11.2005, s. 15.

Nominální hodnota (v EUR)	Rozměry (první série)	Rozměry (druhá série)	Převažující barva	Téma
100	147 × 82 mm	budou stanoveny	zelená	baroko a rokoko
200	153 × 82 mm	budou stanoveny	žlutohnědá	architektura užívající železo a sklo
500	160 × 82 mm	budou stanoveny	fialová	moderní architektura 20. století

2. Série eurobankovek v sedmi nominálních hodnotách nese na přední straně (líc) vyobrazení portálů a oken a na zadní straně (rub) vyobrazení mostů. Bankovky všech sedmi nominálních hodnot zachycují znaky typické pro jednotlivé zmíněné evropské umělecké slohy. Bankovky dále obsahují tyto grafické prvky:

- symbol Evropské unie;
- název měny v latinské a řecké abecedě a v případě druhé série eurobankovek navíc název měny v cyrilici;
- zkratky ECB v jednotlivých úředních jazycích Evropské unie; v případě první série eurobankovek jsou zkratky ECB uvedeny v těchto pěti jazykových variantách: BCE, ECB, EZB, EKT a EKP; u druhé série eurobankovek se zkratky ECB uvádějí v těchto devíti jazykových variantách: BCE, ECB, ЕЦБ, EZB, EKP, EKT, EKB, БСЕ a EBC;
- symbol © označující skutečnost, že autorské právo náleží ECB, a
- podpis prezidenta ECB.

Článek 2

Pravidla reprodukce eurobankovek

1. „Reprodukcí“ se rozumí jakékoliv hmotné i nehmotné vyobrazení, které napodobuje eurobankovku uvedenou v článku 1 či její část nebo části jejích jednotlivých grafických prvků, jakými jsou mimo jiné barva, rozměry a užitá písmena nebo symboly, pokud se takovéto vyobrazení může podobat pravé eurobankovce nebo může vyvolat celkový dojem, že se jedná o pravou eurobankovku, bez ohledu na:

- velikost vyobrazení;
- materiály nebo postupy použité k jeho výrobě, nebo
- skutečnost, zda došlo ke změně grafických prvků eurobankovky, například písmen nebo symbolů, nebo zda k nim bylo něco přidáno, či nikoli.

2. Reprodukce, které by mohla veřejnost zaměnit s pravými eurobankovkami, se považují za protiprávní.

3. Za přípustné se považují reprodukce splňující následující podmínky, neboť u těchto reprodukcí není nebezpečí, že by je veřejnost mohla zaměnit s pravými eurobankovkami:

- jednostranné reprodukce eurobankovky uvedené v článku 1, pokud rozměry reprodukce činí nejméně 125 % délky i šířky nebo nejvýše 75 % délky i šířky dané eurobankovky uvedené v článku 1;
- oboustranné reprodukce eurobankovky uvedené v článku 1, pokud rozměry reprodukce činí nejméně 200 % délky i šířky nebo nejvýše 50 % délky i šířky dané eurobankovky uvedené v článku 1;
- reprodukce jednotlivých grafických prvků eurobankovky uvedené v článku 1, pokud není tento grafický prvek zobrazen na pozadí připomínajícím bankovku;
- jednostranné reprodukce zobrazující část lícní nebo rubové strany eurobankovky, pokud je tato část menší než jedna třetina lícní nebo rubové strany původní eurobankovky uvedené v článku 1;
- reprodukce vytvořené z materiálu, který je zřetelně jiný než papír a který vypadá zřetelně jinak než materiál používaný k výrobě bankovek, nebo
- nehmotné reprodukce zpřístupněné elektronicky na internetových stránkách, kabelově nebo bezdrátově nebo jakýmkoli jiným způsobem umožňujícím jednotlivcům ze strany veřejnosti přístup k těmto nehmotným reprodukcím z místa a v době, které si zvolí, za předpokladu, že:

— reprodukce je opatřena úhlopříčně slovem SPECIMEN písmem typu Arial nebo podobným typem písma a

— rozlišení elektronické reprodukce nepřesahuje v její 100 % velikosti 72 obrazových bodů na palec (dpi).

4. V případě reprodukcí podle odst. 3 písm. f):

— délka slova SPECIMEN činí nejméně 75 % délky reprodukce,

— výška slova SPECIMEN činí nejméně 15 % šířky reprodukce
a

— slovo SPECIMEN je provedeno neprůhlednou barvou kontrastující s dominantní barvou příslušné eurobankovky uvedené v článku 1.

5. ECB a národní centrální banky na základě písemné žádosti potvrdí, že reprodukce, které nesplňují podmínky odstavce 3, avšak nemohou být veřejností zaměněny s pravými eurobankovkami uvedenými v článku 1, jsou rovněž přípustné. Pokud se reprodukce vyrábí pouze na území jednoho členského státu, jehož měnou je euro, podává se výše uvedená žádost národní centrální bance tohoto členského státu. Ve všech ostatních případech se žádosti podávají ECB.

6. Pravidla reprodukce eurobankovek se rovněž použijí na eurobankovky, které byly staženy z oběhu nebo ztratily podle tohoto rozhodnutí statut zákonného platidla.

Článek 3

Výměna poškozených pravých eurobankovek

1. Národní centrální banky vymění na požádání a za podmínek stanovených v odstavci 2 a v příslušném rozhodnutí Rady guvernérů uvedeném v článku 6 poškozené pravé eurobankovky:

- a) po předložení více než 50 % eurobankovky, nebo
- b) po předložení 50 % nebo méně než 50 % eurobankovky, jestliže žadatel prokáže, že chybějící části byly zničeny.

2. Kromě odstavce 1 se na výměnu poškozených pravých eurobankovek dále použijí tyto doplňující podmínky:

- a) pokud existuje pochybnost o právním nároku žadatele na eurobankovky: žadatel prokáže svou totožnost, jakož i skutečnost, že žadatel je vlastníkem nebo jinak oprávněným žadatelem;
- b) pokud existuje pochybnost o pravosti eurobankovek: žadatel prokáže svou totožnost;
- c) pokud jsou předložené pravé eurobankovky zabarveny, znečištěny nebo napuštěny: žadatel poskytne písemné vysvětlení původu zabarvení, znečištění nebo napuštění;

d) pokud byly pravé eurobankovky poškozeny ochranným zařízením proti krádeži: žadatel uvede písemně důvody neutralizace;

e) pokud byly pravé eurobankovky poškozeny ochranným zařízením proti krádeži v souvislosti s pokusem o loupež, krádež či jinou trestnou činnost nebo v souvislosti s dokonanou loupeží, krádeží nebo jinou trestnou činností: bankovky budou vyměněny jen na žádost vlastníka nebo jinak oprávněného žadatele, který je obětí pokusu či dokonané trestné činnosti, jež vedla k poškození bankovek;

f) pokud byly pravé eurobankovky poškozeny ochranným zařízením proti krádeži a k výměně je překládají instituce a hospodářské subjekty uvedené v čl. 6 odst. 1 nařízení (ES) č. 1338/2001: tyto instituce a hospodářské subjekty uvedou písemně důvody neutralizace, odkaz na ochranné zařízením proti krádeži a jeho vlastnosti, podrobné údaje o osobě, která předkládá poškozené bankovky a datum jejich předložení;

g) pokud byly pravé eurobankovky poškozeny ve velkém počtu v důsledku aktivace ochranných zařízení proti krádeži: pokud je to možné a vyžadují-li to národní centrální banky, předloží se v souborech po 100 kusech eurobankovek za předpokladu, že množství předkládaných eurobankovek postačuje k vytvoření takových souborů;

h) pokud instituce a hospodářské subjekty uvedené v čl. 6 odst. 1 nařízení (ES) č. 1338/2001 v rámci jedné transakce či více transakcí k výměně předkládají poškozené pravé eurobankovky v hodnotě nejméně 7 500 EUR: tyto instituce a hospodářské subjekty předloží dokumentaci o původu bankovek a prokáží totožnost klienta, případně skutečného vlastníka ve smyslu směrnice 2005/60/ES. Tato povinnost je dána, i pokud vzniknou pochybnosti o tom, zda bylo dosaženo prahové hodnoty 7 500 EUR. Pravidly vymezenými v tomto odstavci nejsou dotčeny případné přísnější požadavky na identifikaci a oznamování, které členské státy zavedly v rámci provedení směrnice 2005/60/ES.

3. Bez ohledu na výše uvedené:

- a) pokud národní centrální banky vědí nebo mají dostatečný důvod se domnívat, že pravé eurobankovky byly poškozeny úmyslně, odmítnou jejich výměnu a zadrží tyto eurobankovky, aby zabránily návratu těchto eurobankovek do oběhu nebo aby zabránily žadateli předložit takové bankovky k výměně v jiné národní centrální bance. Avšak národní centrální banky vymění poškozené pravé eurobankovky, pokud vědí nebo mají dostatečný důvod se domnívat, že žadatel jedná v dobré víře nebo pokud žadatel může prokázat, že jedná v dobré víře. Mírně poškozené eurobankovky, např. popsané poznámkami, čísly nebo krátkými větami, se v zásadě nepovažují za úmyslně poškozené, a

- b) pokud národní centrální banky vědí nebo mají dostatečný důvod se domnívat, že byl spáchán trestný čin, odmítnou výměnu poškozených pravých eurobankovek a zadrží tyto eurobankovky proti potvrzení o příjmu poškozené bankovky, aby mohly být jako důkaz postoupeny příslušným orgánům a použity k zahájení vyšetřování trestného činu nebo předloženy v již probíhající vyšetřování trestného činu. Pokud příslušné orgány nerozhodnou jinak, mohou být pravé eurobankovky na konci vyšetřování předloženy k výměně za podmíněk uvedených v odstavcích 1 a 2.
- c) Pokud národní centrální banky vědí nebo mají dostatečný důvod se domnívat, že poškozené pravé eurobankovky jsou znečištěny tak, že představují zdravotní a bezpečnostní riziko, vymění tyto poškozené pravé eurobankovky, pokud žadatel předloží zdravotní a bezpečnostní posouzení vypracované příslušnými orgány.

Článek 4

Stanovení poplatku za výměnu pravých eurobankovek, které byly poškozeny ochranným zařízením proti krádeži

1. Národní centrální banky účtují institucím a hospodářským subjektům uvedeným v čl. 6 odst. 1 nařízení (ES) č. 1338/2001 poplatek, pokud tyto osoby žádají národní centrální banky v souladu s článkem 3 o výměnu pravých eurobankovek, které byly poškozeny ochranným zařízením proti krádeži.
2. Poplatek činí 10 centů za poškozenou eurobankovku.
3. Poplatek se vyměřuje pouze při výměně alespoň 100 poškozených eurobankovek. Poplatek se vyměřuje za všechny vyměňované eurobankovky.
4. Poplatek se neúčtuje, jestliže byly eurobankovky poškozeny v souvislosti s pokusem o loupež, krádež či jinou trestnou činnost nebo v souvislosti s dokonanou loupeží, krádeží nebo jinou trestnou činností.

Článek 5

Připsání hodnoty pravých eurobankovek, jež byly náhodně poškozeny ochranným zařízením proti krádeži a jež jsou předkládány k výměně, na účet určitých subjektů

1. Ke dni přijetí bankovek připíše národní centrální banky na účet institucí a hospodářských subjektů uvedených v čl. 6 odst. 1 nařízení (ES) č. 1338/2001, jež mají účet u příslušné národní centrální banky, hodnotu pravých eurobankovek, které byly náhodně poškozeny ochranným zařízením proti krádeži, za předpokladu, že:
  - a) eurobankovky nebyly poškozeny v souvislosti s dokonanou loupeží, krádeží nebo jinou trestnou činností;
  - b) národní centrální banka je schopna okamžitě ověřit, že požadovaná částka odpovídá alespoň přibližně hodnotě předložených bankovek, a

- c) byly předloženy veškeré další informace, které si národní centrální banka vyžádala.

2. Jakýkoli rozdíl mezi hodnotou náhodně poškozených pravých eurobankovek, jež byly předloženy k výměně, a částkou, jež byla připsána na účet před zpracováním, který se zjistí po zpracování, se odepíše z účtu, popřípadě připíše na účet instituce nebo hospodářského subjektu, který dané eurobankovky předložil k výměně.

3. Poplatky uvedené v článku 4 se vypočtou na základě skutečného množství náhodně poškozených pravých eurobankovek, jež byly zpracovány národní centrální bankou.

Článek 6

Stahování eurobankovek z oběhu

Stahování určité nominální hodnoty nebo série eurobankovek z oběhu upraví rozhodnutí Rady guvernérů, zveřejněné pro informaci v *Úředním věstníku Evropské unie* a v jiných sdělovacích prostředcích. Rozhodnutí musí obsahovat alespoň tyto údaje:

- nominální hodnotu nebo sérii eurobankovek, jež mají být staženy z oběhu,
- dobu, po kterou bude možné bankovky vyměňovat,
- den, kterým nominální hodnota nebo série eurobankovek ztrácí statut zákonného platidla, a
- způsob nakládání s eurobankovkami předloženými po skončení lhůty pro stahování z oběhu nebo poté, co ztratí statut zákonného platidla.

Článek 7

Vstup v platnost a zrušení

1. Rozhodnutí ECB/2003/4 se zrušuje.
2. Odkazy na rozhodnutí ECB/2003/4 se považují za odkazy na toto rozhodnutí.
3. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 19. dubna 2013.

Za Radu guvernérů ECB
prezident ECB
Mario DRAGHI

PŘÍLOHA

SROVNÁVACÍ TABULKA

Rozhodnutí ECB/2003/4	Toto rozhodnutí
Článek 1	Článek 1
Článek 2	Článek 2
Článek 3	Článek 3
Článek 4	Článek 4
Článek 5	Článek 6
Článek 6	Článek 7